

สด • หยด • ภัย

จุดสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการจัดการสาธารณสุข

ปีที่ 15 ฉบับที่ 142 เดือนมีนาคม 2561

เรียนรู้ขับรถบนทางด่วน - ทางหลวง อย่างปลอดภัย...ลดเสี่ยงอุบัติเหตุรุนแรง

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย • ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย

4 จอดรถถูกวิธี - ในพื้นที่เหมาะสม
...ลดเสี่ยงอุบัติเหตุ

5 เลือกซื้อ - ใช้ - จัดเก็บ - กำจัด ผลิตภัณฑ์
สารเคมีถูกวิธี ปลอดภัยจากสารอันตราย

6 วามเพนรับมือ - ป้องกันพิญหาขาดแคลนน้ำ
...ลดวิกฤตภัยแล้ง

7 รู้ทัน - ลดผลกระทบวิกฤตหมอกควัน
...อันตรายที่ป้องกันได้

ความปลอดภัย ของสภาพอากาศ ส่งผลให้ปริมาณฝนเปลี่ยนแปลง การเริ่มต้นและสิ้นสุดของฤดูฝนไม่เป็นไปตามฤดูกาล อีกทั้งจากการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณฝนและสถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คาดการณ์ว่าช่วงฤดูร้อนปี พ.ศ. 2561 หลายพื้นที่มีแนวโน้มประสบภัยแล้ง แต่ไม่รุนแรงมากนัก โดยพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทานมีโอกาสเกิดภัยแล้งใน 47 จังหวัด รวมพื้นที่กว่า 3.8 ล้านไร่

ทั้งนี้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้บูรณาการทุกภาคส่วนวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพพร้อมวางแผนจัดสรรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้ทุกครัวเรือนมีน้ำอุปโภคบริโภคเพียงพอตลอดช่วงฤดูแล้ง

นอกจากนี้ ฤดูร้อนยังเป็นช่วงที่มีแนวโน้มเกิดปัญหาหมอกควันสูงกว่าฤดูกาลอื่น จึงขอให้ประชาชนติดตามสถานการณ์หมอกควันและปฏิบัติตามคำแนะนำของภาครัฐ รวมถึงงดเว้นการประกอบกิจกรรมที่เพิ่มปริมาณหมอกควันในอากาศ ทั้งการเผาขยะ การเผาวัสดุทางการเกษตร เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ทั้งนี้ วันที่ 22 มีนาคมของทุกปีเป็นวันอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ซึ่ง อปพร. ถือเป็นเครือข่ายจิตอาสาภาคประชาชนที่สนับสนุนภาครัฐช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยมาตลอดระยะเวลากว่า 39 ปี โดยยึดมั่นอุดมการณ์ “เมตตา กล้าหาญ” เป็นหลักในการปฏิบัติงาน

เหนือสิ่งอื่นใด ปก.มุ่งพัฒนา อปพร.ให้เป็นเครือข่ายสำคัญในการเชื่อมโยงภาค “ประชารัฐ” ร่วมลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ร่วมยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยในสังคมไทย และร่วมสร้างประเทศไทยปลอดภัย เพื่อร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า
สวัสดิ์ค่ะ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	ชยพล	ธิตศักดิ์
บรรณาธิการ	กอบชัย	บุญจรรณ:
	ปิยะ	วงศ์ลือชา
	ชัยณรงค์	วาสนะสมสิทธิ์
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	ศิรวิรรณ	จุลนัชชรีตนา
กองบรรณาธิการ	พัลลภินทร์	ภูิกษา
	มณียฉัตร	มาสมภพ
	เดือนเพ็ญ	ประทุม
	สุวารี	มิ่งเมือง
	อนิษฐา	แจ่มอ้อยม
	ชฎากา	ภัทรกรรม
	เบญจมาศ	เชียรวิชัย

ทางด่วนและทางหลวง

เป็นเส้นทางที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุรุนแรง ทำให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตสูงกว่าเส้นทางทั่วไป เพื่อความปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะข้อควรปฏิบัติในการขับรถบนทางด่วนและทางหลวงอย่างปลอดภัย ดังนี้

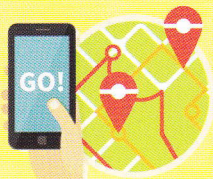

ปัจจัยเสี่ยงอุบัติเหตุ

ทางด่วนและทางหลวง เป็นเส้นทางที่ออกแบบให้มีความปลอดภัย แต่เนื่องจากมีปริมาณรถจำนวนมาก และรถสามารถใช้ความเร็วสูง แม้จะมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุต่ำ แต่เมื่อเกิดอุบัติเหตุจะรุนแรง ทำให้ผู้ประสบเหตุได้รับบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นเสียชีวิต

การเตรียมพร้อมก่อนเดินทาง

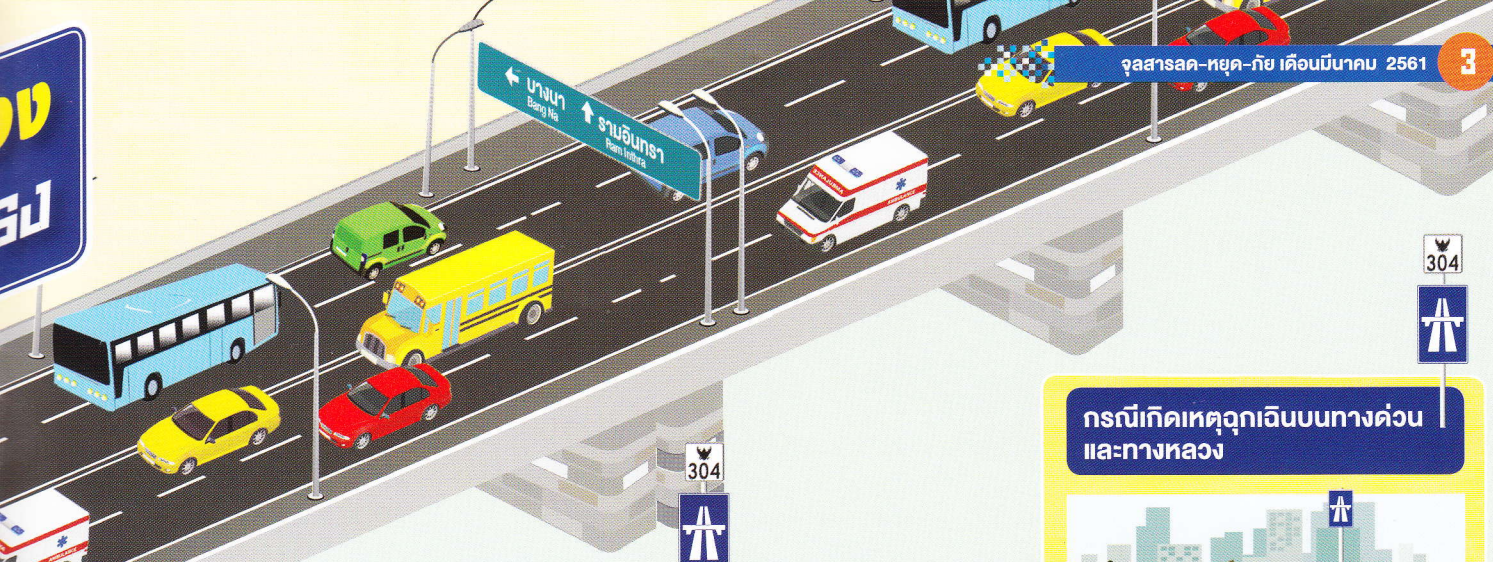
วางแผนและศึกษาสภาพเส้นทาง โดยเฉพาะทางเข้า - ออก เส้นทางคွ้งน่าน ทางเบี่ยง ทางแยก จุดขึ้น - ลง ทางด่วน เพื่อให้สามารถเลือกใช้เส้นทางได้อย่างถูกต้อง

ศึกษาป้ายจราจร และเครื่องหมายจราจร โดยเฉพาะป้ายเตือนบริเวณจุดเสี่ยงอันตราย และป้ายจำกัดความเร็ว พร้อมปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ตรวจสอบสภาพรถ ให้พร้อมใช้งาน โดยตรวจสอบระบบเบรก ยางรถยนต์ สัญญาณไฟ และอุปกรณ์ส่วนควบต่างๆ ต้องอยู่ในสภาพสมบูรณ์ และใช้งานได้อย่างปลอดภัย

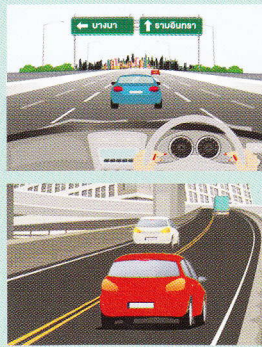

การขับรถบนทางด่วนและทางหลวง

การเข้าร่วมทางด่วนหรือทางหลัก

ผู้ขับขี่ที่ขับรถขึ้นทางด่วนหรือเข้าทางหลัก

- ให้สัญญาณไฟล่วงหน้า รอให้รถที่ขับในเส้นทางตรงไปก่อน พร้อมมองให้รอบด้าน เมื่อไม่มีรถหรือรถอยู่ในระยะไกล ค่อยเปลี่ยนช่องทาง
- ไม่หยุดรถบริเวณสุดเส้นการขอย่อวงจราจร ไม่ขับแซงหรือปาดหน้ารถที่ขับในเส้นทางตรง และไม่ขับรถบนไหล่ทาง
- เมื่อเข้าช่องทางได้แล้ว ให้ขับรถในช่องทางด้านซ้าย รอจนสามารถเร่งความเร็วได้ ค่อยเปลี่ยนไปใช้ช่องทางขวา

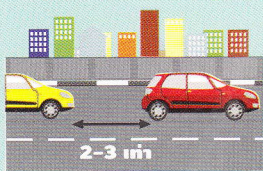
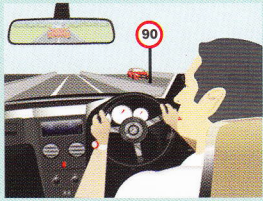

ผู้ขับขี่ที่ขับรถบนทางด่วนหรือทางหลัก

- มองเส้นทางข้างหน้าในระยะไกล หากมีรถให้สัญญาณขอเข้าเส้นทาง ควรชะลอความเร็ว
- หากขอย่อวงจราจรด้านขวาไม่เปิด ให้เปลี่ยนช่องทางจราจร เพื่อให้รถคันอื่นสามารถเข้าเส้นทางได้

การใช้สายตา มองกระจกมองหลังและกระจกมองข้างเป็นระยะ เพื่อประเมินสถานการณ์ จะช่วยให้สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

การรักษาระยะห่าง เว้นระยะห่างจากรถคันอื่นให้มากกว่าเส้นทางปกติ 2 - 3 เท่า ไม่ขับตามหลังรถคันอื่นในระยะระยะชิด หากเกิดเหตุฉุกเฉินจะสามารถหยุดรถได้ทัน

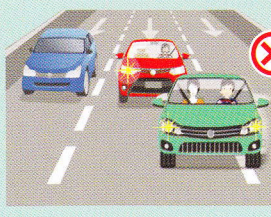

การเลือกช่องทางจราจร ขับรถให้อยู่ในกึ่งกลางช่องทางจราจร ไม่ขับรถคร่อมช่องทาง โดยใช้ช่องทางด้านซ้าย ไม่ขับรถเข้าในช่องทางขวา เพราะช่องทางขวาใช้สำหรับแซงรถ

การเปลี่ยนช่องทาง ไม่เปลี่ยนช่องทางไปมา ให้สัญญาณไฟล่วงหน้าก่อนเปลี่ยนช่องทางในระยะไม่ต่ำกว่า 60 เมตร พร้อมมองเส้นทางให้รอบด้าน รอจนไม่มีรถหรือรถอยู่ในระยะไกล ค่อยเปลี่ยนช่องทาง

การขับแซง ควรให้สัญญาณไฟล่วงหน้าก่อนขับแซง ไม่ใช้ช่องทางซ้ายในการแซงรถ และไม่แซงรถบริเวณริมไหล่ทาง เพราะหากมีรถจอด อาจเกิดอุบัติเหตุได้

การเบรกหรือหยุดรถ ก่อนหยุดรถควรมองกระจกหลัง เพื่อประเมินสถานการณ์ ชะลอความเร็ว ไม่เหยียบเบรกกะทันหัน เพราะรถที่ขับตามหลังอาจหยุดรถไม่ทัน ทำให้ถูกชนท้ายได้

การขับรถลงทางด่วนหรือออกจากทางหลัก

- เตรียมพร้อมล่วงหน้า โดยสังเกตเครื่องหมายจราจร จะได้สามารถกะระยะทางได้อย่างถูกต้อง
- ตรวจสอบสภาพสัญญาณ โดยมองกระจกมองหลังและกระจกมองข้าง พร้อมให้สัญญาณไฟล่วงหน้า เมื่อเห็นว่าปลอดภัย จึงค่อยเปลี่ยนช่องทางจราจรที่ละช่องทาง

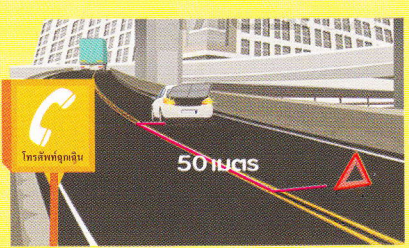

กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินบนทางด่วนและทางหลวง

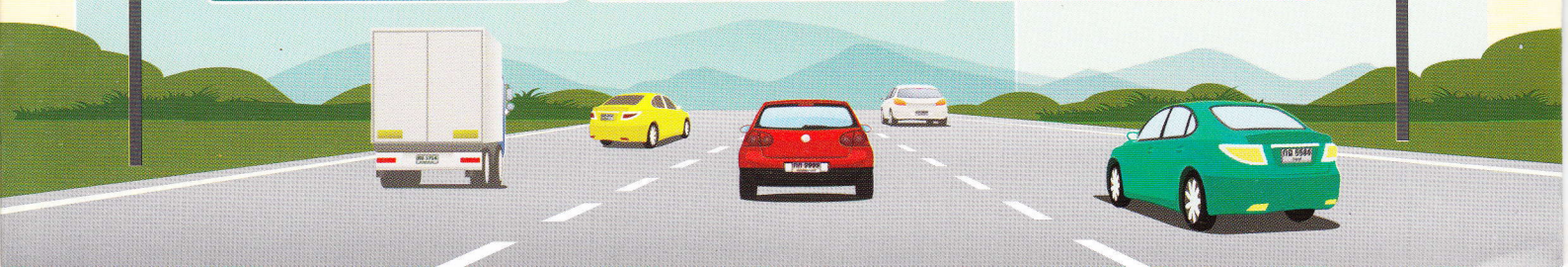
เกิดอุบัติเหตุบนเส้นทาง

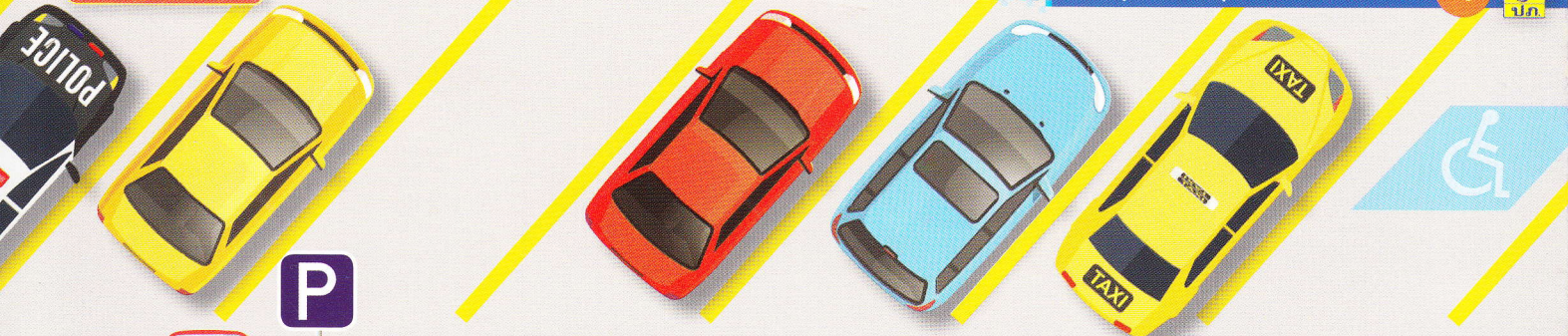
- ขับรถผ่านบริเวณที่เกิดเหตุด้วยความระมัดระวัง ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่และป้ายเตือนอย่างเคร่งครัด
- หากจำเป็นต้องจอดรถริมไหล่ทางหรือกีดขวางช่องทาง ควรเปิดไฟกะพริบ เพื่อเตือนให้ผู้ขับรถคันหลังทราบว่ามีปัญหา จะได้เพิ่มความระมัดระวัง

รถเสียหรือขัดข้อง

- ตั้งสติ บังคับพวงมาลัยให้มั่น ค่อยๆ ลดความเร็วและนำรถจอดชิดริมขอบทางด้านซ้าย
- หากต้องออกจากรถ ให้เข้ประตูด้านซ้ายและยื่นขีดขอบถนน จากนั้นให้นำป้ายสามเหลี่ยมหรือวัสดุสะท้อนแสงมาวางห่างจากจุดจอดรถในระยะไม่ต่ำกว่า 50 เมตร เพื่อเตือนให้ผู้ขับรถคันอื่นเปลี่ยนช่องทางเดินรถได้ทัน
- ไปซ่อมรถด้วยตนเองบนเส้นทาง เพราะอาจเกิดอันตรายได้ ให้แจ้งช่างผู้ชำนาญการหรือโทรศัพท์ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำรถออกจากเส้นทาง

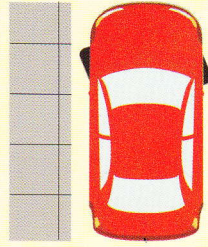

จอดรถถูกวิธี - ในพื้นที่เหมาะสม...ลดเสี่ยงอุบัติเหตุ

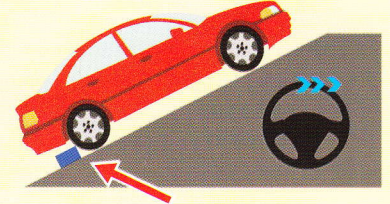
การจอดรถ อย่างไม่ถูกวิธีในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม อาจเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุได้ เพื่อความปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะข้อควรปฏิบัติในการจอดรถอย่างถูกวิธี ดังนี้

ทางลาดชัน

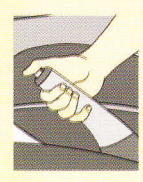

จอดรถชิดขอบทางและ **พุดบาทให้มากที่สุด** โดยหมุนพวงมาลัยให้ล้อหน้าเลี้ยวไปทางขอบทาง หากรถเคลื่อนที่ จะไม่เกิดขวางช่องจราจร

กรณีเป็นทางลาดที่ไม่มีขอบทาง ควรหมุนพวงมาลัยให้ล้อหน้าเลี้ยวไปทางตรงข้ามกับถนน หากรถเคลื่อนที่ จะไม่ขวางขอบทาง

น่านี
ผู้ขับขี่ควรเว้นระยะห่างในการจอดรถบริเวณพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุให้เหมาะสม

ดึงเบรกมือขึ้นจนสุด พร้อมนำวัสดุมารองหลังล้อรถ จะช่วยป้องกันรถเลื่อนไหล

ลานจอดรถ

จอดรถในช่องที่กำหนด ขนานกับเส้น และอยู่กึ่งกลางช่อง

ไม่จอดรถชิดด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป เพื่อให้รถคันอื่นเข้าจอดได้โดยสะดวก

ไม่จอดรถบริเวณที่กีดขวางช่องทาง อาทิ ทางเลี้ยว ทางแคบ เพราะเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

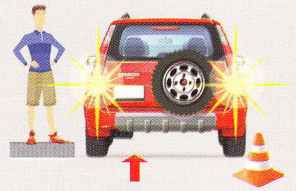

ปลดเกียร์ว่างหรือเลื่อนคันเกียร์ไปไว้ตำแหน่ง N เมื่อจอดรถกีดขวางช่องทาง เพื่อให้สามารถเลื่อนรถได้โดยสะดวก

กรณีรถเสียบนทางเดินรถ

จอดรถชิดริมไหล่ทางให้มากที่สุด จะได้ไม่กีดขวางช่องจราจร

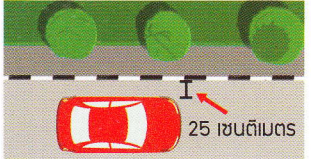

เปิดไฟฉุกเฉิน พร้อมนำวัสดุมาวางให้ห่างจากรถในระยะไม่ต่ำกว่า 50 เมตร เพื่อส่งสัญญาณเตือนให้ผู้ขับขี่รถคันอื่นเพิ่มความระมัดระวัง

ช่องทางเดินรถ

จอดรถในพื้นที่ที่อนุญาตให้จอด โดยจอดชิดขอบทางหรือไหล่ทางในระยะห่างไม่เกิน 25 เซนติเมตร

ไม่จอดรถกีดขวางทางเข้าออก อาทิ ประตูบ้าน อาคาร ซอย สถานที่ต่างๆ

ไม่จอดรถบริเวณจุดเสี่ยงอันตราย อาทิ ทางรถไฟ บ้ายจอดรถประจำทาง ทางเท้า ทางม้าลาย

ไม่จอดรถบริเวณที่มีไหล่ทางแคบหรือเป็นคองขวด อาทิ ทางขึ้น - ลงสะพาน ทางเบี่ยง

ผู้ขับขี่ควรเว้นระยะห่างในการจอดรถบริเวณพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุให้เหมาะสม

สภาพเส้นทาง	ระยะที่ห้ามจอดรถ
ทางร่วม ทางแยก	ห้ามจอดรถในระยะ 10 เมตร
ทางข้าม	ห้ามจอดรถในระยะ 3 เมตร
ที่ตั้งสัญญาณจราจร	ห้ามจอดรถในระยะ 10 เมตร
ทางรถไฟ	ห้ามจอดรถในระยะ 15 เมตร
ป้ายจอดรถประจำทาง	ห้ามจอดรถก่อนป้ายในระยะ 15 เมตร และหลังป้ายในระยะ 3 เมตร

เลือกซื้อ - ใช้ - จัดเก็บ - กำจัด ผลิตภัณฑ์สารเคมีถูกวิธี

ปลอดภัยจากสารอันตราย

ปัจจุบัน ทุกครัวเรือนจำเป็นต้องใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีสารเคมีเป็นส่วนประกอบ หากนำไปใช้ จัดเก็บ และกำจัดสารเคมีอย่างไม่ถูกวิธี จะก่อให้เกิดอันตรายได้ เพื่อความปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะข้อควรปฏิบัติในการเลือกซื้อ ใช้ จัดเก็บ และกำจัดผลิตภัณฑ์สารเคมี ดังนี้

การเลือกซื้อ

เลือกซื้อผลิตภัณฑ์สารเคมีที่ได้มาตรฐาน มีเครื่องหมายรับรองคุณภาพ มีฉลากระบุ ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ วิธีใช้ คำเตือน ข้อควรระวัง วิธีเก็บรักษา และวิธีปฏิบัติเมื่อได้รับอันตรายจากสารเคมี

การใช้งาน

ข้อควรปฏิบัติ

อ่านฉลากก่อนใช้งาน โดยศึกษาวิธีใช้งาน อย่างรอบคอบ พร้อมปฏิบัติตามคำแนะนำ บนฉลากอย่างเคร่งครัด

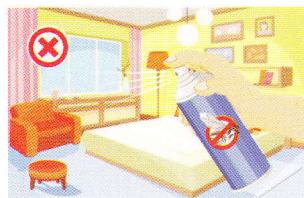
ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายเมื่อใช้ผลิตภัณฑ์สารเคมี โดยเฉพาะสารเคมีประเภทสารพิษ มีฤทธิ์กัดกร่อน และก่อให้เกิดความระคายเคือง ควรสวมถุงมือ รองเท้า แวนตา ใช้ผ้าปิดปากและปิดจมูก เพื่อป้องกันสารเคมี เข้าสู่ร่างกาย

หลังใช้งานผลิตภัณฑ์สารเคมี ควรปิดฝาภาชนะบรรจุสารเคมีให้แน่นหนา พร้อมจัดเก็บในที่มิดชิด รวมถึงล้างมือหรือทำความสะอาดร่างกายทุกครั้ง

จัดเก็บ

ห้ามใช้ผลิตภัณฑ์สารเคมีในที่อับอากาศ โดยเฉพาะสารเคมีที่มีฤทธิ์ทำลายระบบทางเดินหายใจ อาทิ น้ำแข็งแห้ง ยาฆ่าแมลง ควรใช้ ในบริเวณที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก

ห้ามนำผลิตภัณฑ์สารเคมีที่หมดอายุมาใช้ อาทิ ภาชนะบรรจุมีสภาพบุบ บวม เป็นสนิม เพราะอาจก่อให้เกิดอันตรายได้

ห้ามนำผลิตภัณฑ์สารเคมีมาผสมกัน เพราะอาจทำปฏิกิริยาก่อให้เกิดไอควันพิษหรือระเบิดได้

ห้ามทำให้เกิดประกายไฟเมื่อใช้หรืออยู่ใกล้สารเคมีที่ติดไฟง่าย อาทิ ทินเนอร์ แอลกอฮอล์ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันก๊าด เพราะอาจระเบิดทำให้เกิดเพลิงไหม้

การกำจัด

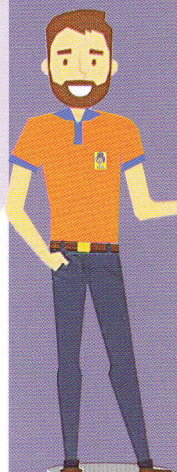

กำจัดผลิตภัณฑ์สารเคมีให้ถูกวิธี โดยคัดแยกออกจากขยะประเภทอื่น พร้อมเขียนป้ายระบุว่าเป็นขยะอันตราย และนำไปทิ้งในจุดที่กำหนด

ทิ้งผลิตภัณฑ์สารเคมีให้ถูกต้อง โดยห้ามทิ้งลงท่อระบายน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง ดitch ขยะทั่วไป โถส้วม เพื่อป้องกันสารเคมีปนเปื้อนในดินและน้ำ

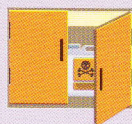

รูปสัญลักษณ์แสดงความเป็นอันตรายบนฉลากวัตถุอันตรายตามระบบ GHS

สารไวไฟ	สารออกซิไดซ์	วัตถุระเบิด
อันตรายต่อสิ่งแวดล้อม	สารกัดกร่อน	ก๊าซบรรจุก๊าซที่มีความดัน
อันตรายต่อสุขภาพ	พิษเฉียบพลัน	ระบึง

การจัดเก็บ

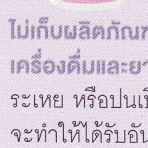
จัดเก็บผลิตภัณฑ์สารเคมีในที่ปลอดภัย โดยจัดวางบนพื้นหรือชั้นวางที่มั่นคงแข็งแรงในที่มิดชิด รวมถึงที่สูงซึ่งพ้นจากมือเด็ก

เก็บแยกผลิตภัณฑ์สารเคมีให้เป็นสัดส่วน ห่างจากแหล่งความร้อนหรือเปลวไฟ เพื่อป้องกันการระเบิด หรือสะเก็ดไฟกระเด็นใส่ ทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้

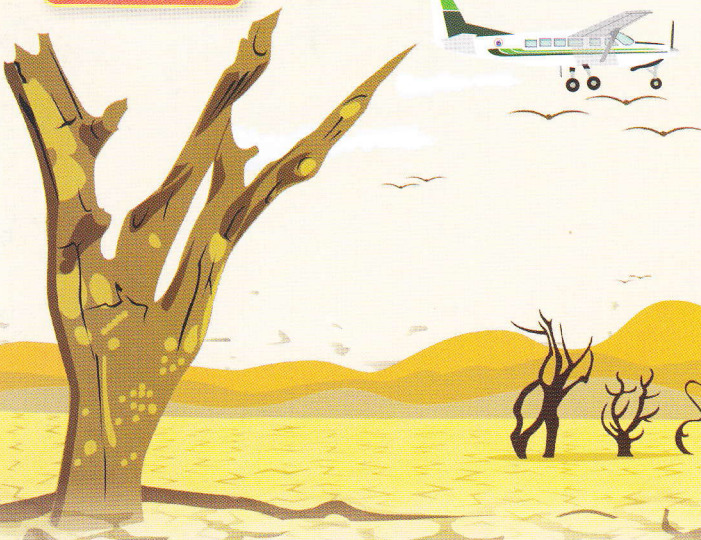

ไม่เปลี่ยนถ่ายสารเคมีไว้ในภาชนะบรรจุอาหาร อาทิ กระป๋องนม ขวดนม ขวด/กระป๋องน้ำอัดลม เพื่อป้องกันผู้ที่ไม่ถึงการรณนำไปรับประทาน ทำให้เกิดอันตรายได้

ไม่เก็บผลิตภัณฑ์สารเคมีไว้ร่วมกับอาหาร เครื่องดื่มและยา เพราะสารเคมีอาจหกกรดระเหย หรือปนเปื้อน เมื่อนำมารับประทาน จะทำให้ได้รับอันตราย

วางแผนรับมือ - ป้องกัน ปัญหาขาดแคลนน้ำ ...ลดวิกฤตภัยแล้ง

ภัยแล้ง เป็นภัยที่เกิดจากการขาดแคลนน้ำ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน และสร้างความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร เพื่อลดผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะนำการปฏิบัติตนเพื่อรับมือและลดผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง ดังนี้

ฤดูกาลการเกิดภัยแล้ง

ตุลาคม
↓
พฤษภาคม

ช่วงฤดูหนาวต่อเนื่องฤดูร้อน (ปลายเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนพฤษภาคม) บริเวณภาคใต้ตอนบน จะมีปริมาณฝนน้อยหรือไม่มีฝนตก โดยภัยแล้งลักษณะนี้มักเกิดเป็นประจำทุกปี

มิถุนายน
↓
กรกฎาคม

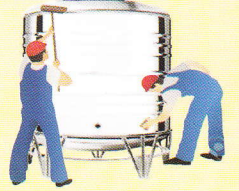
ช่วงกลางฤดูฝน (ปลายเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม) ประเทศไทยมักเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงในพื้นที่ที่ฝนทิ้งช่วงหรือครอบคลุมพื้นที่ที่เป็นบริเวณกว้างทั่วประเทศ

ฤดูกาลการเกิดภัยแล้ง

เดือน	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก	ภาคใต้	
					ฝั่งตะวันออก	ฝั่งตะวันตก
ม.ค.						ฝนแล้ง
ก.พ.		ฝนแล้ง	ฝนแล้ง			ฝนแล้ง
มี.ค.	ฝนแล้ง	ฝนแล้ง	ฝนแล้ง	ฝนแล้ง	ฝนแล้ง	ฝนแล้ง
เม.ย.	ฝนแล้ง	ฝนแล้ง	ฝนแล้ง	ฝนแล้ง		ฝนแล้ง
พ.ค.						ฝนแล้ง
มิ.ย.	ฝนทิ้งช่วง	ฝนทิ้งช่วง	ฝนทิ้งช่วง	ฝนทิ้งช่วง		
ก.ค.	ฝนทิ้งช่วง	ฝนทิ้งช่วง	ฝนทิ้งช่วง	ฝนทิ้งช่วง		

การปฏิบัติตนเพื่อรับมือและลดผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง

ประชาชน

จัดหาและซ่อมแซมภาชนะกักเก็บน้ำ เพื่อสำรองน้ำไว้ อุบโภคบริโภคในช่วงฤดูแล้ง

ใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า โดยปิดก๊อกน้ำให้สนิท ทุกครั้งหลังใช้งาน

ใช้ภาชนะรองน้ำแทนการปล่อยน้ำจากก๊อกน้ำ หรือสายยาง เพื่อลดการสิ้นเปลืองน้ำในปริมาณมาก

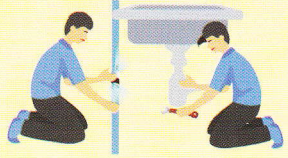
นำน้ำที่เหลือจากการใช้งานไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น อาทิ ทำความสะอาดบ้าน รดน้ำต้นไม้

ติดตั้งอุปกรณ์เติมอากาศที่ก๊อกน้ำ ฟักบัว หรือชักโครก เพื่อเพิ่มแรงดันน้ำ จะช่วยลดปริมาณการใช้น้ำ

หมั่นตรวจสอบการรั่วซึมของน้ำ หากพบจุดน้ำรั่วซึม ให้รีบซ่อมแซม

ไม่ทิ้งเศษอาหารหรือกระดาษทิชชูลงชักโครก เพราะทำให้สูญเสียน้ำในปริมาณมาก

เกษตรกร

ติดตามสถานการณ์น้ำและแผนการจัดสรรน้ำ จะได้วางแผนการเพาะปลูกได้สอดคล้องกับปริมาณน้ำ

งดทำนาปรังในช่วงฤดูแล้ง เพื่อป้องกันนาข้าวได้รับความเสียหายจากการขาดแคลนน้ำ

เพาะปลูกพืชอายุสั้นใช้น้ำน้อย อาทิ พืชตระกูลถั่ว เมล่อน แตงโม

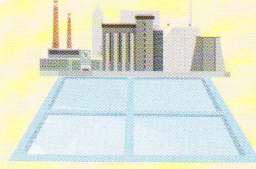
ทำการเกษตรแบบใช้น้ำน้อย อาทิ ใช้พลาสติกคลุมดิน นำเศษหญ้าคลุมโคนต้นไม้ หรือวางระบบน้ำหยดในพื้นที่เพาะปลูก

สร้างระบบกักเก็บน้ำในพื้นที่ โดยขุดบ่อ ร่องน้ำ หรือใช้ระบบน้ำบาดาลในการทำการเกษตร

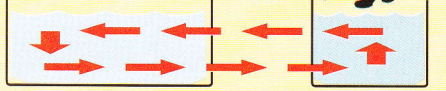
ป้องกันมิให้น้ำรั่วไหล โดยนำกระสอบทราย มาอุดรอยรั่วหรือใช้พลาสติกรองบ่อน้ำ

ภาคอุตสาหกรรม

จัดหาแหล่งน้ำสำรองและกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง จะได้วางแผนการผลิตได้สอดคล้องกับสถานการณ์น้ำ

ตรวจสอบระบบจัดสรรน้ำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ทั้งท่อส่งน้ำ ระบบกระจายน้ำ และระบบบำบัดน้ำเสีย

เลือกใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีประหยัดน้ำ ซึ่งสามารถนำน้ำที่ใช้แล้วหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่

น้ำรู้

ฝนแล้ง ได้แก่ ภาวะที่มีฝนน้อยหรือไม่มีฝนตกเลย ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

ฝนทิ้งช่วง ได้แก่ ช่วงที่มีปริมาณฝนไม่ถึงเกณฑ์ 1 มิลลิเมตร ติดต่อกันเกิน 15 วัน ในช่วงฤดูฝน

รู้ทัน - ลดผลกระทบวิกฤตหมอกควัน

...อันตรายที่ป้องกันได้

หมอกควัน เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และบดบังทัศนวิสัยในการมองเห็นเส้นทาง ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ เพื่อความปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะข้อควรระวังเกี่ยวกับหมอกควันและวิธีปฏิบัติตน เพื่อลดผลกระทบจากปัญหาหมอกควัน ดังนี้

สาเหตุการเกิดหมอกควัน

ไฟป่า ทำให้เกิดหมอกควันปกคลุมพื้นที่

การคมนาคมขนส่ง ทำให้เกิดมลพิษจากท่อไอเสียรถยนต์

การเผาวัชพืชและวัสดุทางการเกษตร ทำให้เกิดฝุ่นละอองในอากาศ

มลพิษจากภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะการปล่อยควันจากกระบวนการผลิต หรือการกำจัดของเสียอย่างไม่ถูกวิธี

การจัดเก็บและเผาขยะไม่ถูกวิธี ทำให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ

การปฏิบัติตนเพื่อลดผลกระทบจากหมอกควัน

ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากหมอกควัน โดยสวมแว่นตา ป้องกันการระคายเคืองตา สวมหน้ากากอนามัย หรือใช้ผ้าชุบน้ำหมาดๆ ปิดปากและจมูก

ปิดประตูและหน้าต่างให้มิดชิด พร้อมใช้ผ้าชุบน้ำอุดตามช่องระบายอากาศ เพื่อปิดกั้นฝุ่นละอองมิให้ลอยเข้ามาในบ้าน

ลดหรืองดการประกอบกิจกรรมนอกบ้าน หากจำเป็นให้สวมหน้ากากอนามัย เพื่อป้องกันการสูดดมฝุ่นละอองเข้าสู่ร่างกาย

เพิ่มความระมัดระวังในการขับรถ ผ่านเส้นทางที่มีหมอกควันปกคลุม โดยเปิดไฟหน้ารถ ไฟตัดหมอก ไม่ขับรถเร็ว ไม่แซงหรือเปลี่ยนช่องทางกะทันหัน

การป้องกันปัญหาหมอกควัน

ไม่ประกอบกิจกรรมที่เพิ่มปริมาณหมอกควัน อาทิ เผาขยะ จุดธูปเทียน เพราะทำให้สถานการณ์หมอกควันรุนแรงมากขึ้น

หลีกเลี่ยงการประกอบกิจกรรมที่ทำให้เกิดไฟป่า โดยไม่เผาวัสดุทางการเกษตร ไม่จุดไฟหาของป่า หรือล่าสัตว์ รวมถึงไม่เผาวัชพืชหรือพวงหรีดที่แห้งเป็นทางเดินในป่า

เตรียมพื้นที่ทำการเกษตรโดยการฝังหรือไถกลบ หากจำเป็นต้องเผาวัชพืชและวัสดุทางการเกษตร ให้จัดทำแนวกันไฟล้อมรอบพื้นที่การเกษตร

กำจัดขยะอย่างถูกวิธี โดยการฝังกลบหรือเผาในภาชนะที่มีฝาปิดมิดชิด หลีกเลี่ยงการเผาในที่โล่งแจ้ง โดยเฉพาะขยะประเภทสารพิษ

ลดการใช้ยานพาหนะ โดยใช้บริการขนส่งสาธารณะ ขี่รถจักรยาน และเลือกใช้เชื้อเพลิงที่มีค่าออกเทนสูง หรือใช้พลังงานทางเลือก

การดูแลสุขภาพกรณีอาศัยในพื้นที่ประสบปัญหาหมอกควัน

ไม่ออกกำลังกายและทำงานที่ต้องออกแรงมากในที่โล่งแจ้ง เพราะร่างกายจะสูดดมฝุ่นละอองเข้าไปในปริมาณมาก

ดูแลกลุ่มเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยเป็นพิเศษ โดยเฉพาะเด็กเล็ก ผู้สูงอายุ สตรีมีครรภ์ และผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจและภูมิแพ้ ไม่ให้เข้าไปอยู่ในบริเวณที่มีฝุ่นละอองหมอกควัน

ไม่รองน้ำฝนมาอุปโภคบริโภค เพราะน้ำฝนจะปนเปื้อนฝุ่นละอองหรือควันพิษที่ลอยอยู่ในอากาศ

จัดเตรียมยาที่จำเป็น อาทิ ยาสามัญประจำบ้าน ยาประจำตัว **สังเกตอาการผิดปกติของร่างกาย** หากแน่นหน้าอกหรือหายใจลำบาก ให้รีบไปพบแพทย์

ดื่มน้ำสะอาดหรือชาเจี๊วง อย่างน้อยวันละ 2 - 3 ลิตร เพื่อป้องกันภาวะขาดน้ำ ลดภาวะเลือดหนืดที่ทำให้ปอดและหัวใจทำงานหนัก

2-3 ลิตร

จากการติดตามสถานการณ์น้ำ
พบว่า แม้ภาพรวมสถานการณ์น้ำของประเทศ
อยู่ในเกณฑ์ดีกว่าปีที่ผ่านมา โดยเขื่อนหลักทั่วประเทศ
มีปริมาณน้ำมากกว่าปี พ.ศ.2560 แต่ในส่วนของ
พื้นที่การเกษตร โดยเฉพาะพื้นที่การเกษตรนอกเขต
ชลประทานใน 47 จังหวัด รวมกว่า 3.8 ล้านไร่ มีแนวโน้ม
ประสบปัญหาภัยแล้ง เนื่องจากมีปริมาณน้ำไม่เพียงพอ
ต่อการทำนาปรัง

รัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)
ห่วงใยประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์
ภัยแล้ง จึงได้สั่งการให้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) บูรณาการจังหวัด
เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาภัยแล้ง
ไว้ล่วงหน้า รวมถึงกำหนดแนวทางช่วยเหลือผู้ประสบภัย
ครอบคลุมทุกมิติ ภายใต้กลไก “ประชารัฐ” มุ่งบริหาร
จัดการน้ำอย่างเป็นระบบและจัดสรรน้ำอุปโภคบริโภค
ให้เพียงพอตลอดช่วงฤดูแล้ง

ปภ. บูรณาการขับเคลื่อน มาตรการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

มุ่งบริหารจัดการน้ำเป็นระบบ - จัดสรรน้ำทั่วถึง ลดผลกระทบวิกฤตภัยแล้ง

ป้องกัน - ลดเสี่ยงภัยแล้ง

สำรวจ จัดทำ ปรับปรุงบัญชีแหล่งน้ำและ
พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง โดยแยกพื้นที่และประเภท
การใช้น้ำให้ชัดเจน ครอบคลุมทั้งน้ำเพื่อการ
อุปโภคบริโภค น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศน์ และ
น้ำเพื่อการเกษตร เพื่อวางแผนการจัดสรรน้ำ
ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่

ตรวจสอบและซ่อมแซมภาชนะ
กักเก็บน้ำให้ใช้การได้เพียงพอ
พร้อมจัดทำแผนการจัดสรรน้ำและ
กำหนดจุดแจกจ่ายน้ำที่เข้าถึงประชาชน
ทุกพื้นที่อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

วางแผนวางป้องกันและแก้ไข
ปัญหาภัยแล้งที่เป็นระบบ
พร้อมกำหนดมาตรการบริหาร
จัดการน้ำที่สอดคล้องกับปริมาณ
น้ำต้นทุนและสภาพปัญหาในแต่ละ
พื้นที่

ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ
อย่างใกล้ชิด โดยประสานหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องประเมินความต้อการใช้
น้ำและคาดการณ์ช่วงเวลาที่จะเกิด
วิกฤตขาดแคลนน้ำ เพื่อกำหนดมาตรการ
แก้ไขปัญหาดังกล่าว

จัดเตรียมทรัพยากรให้พร้อม
บรรเทาปัญหาภัยแล้ง ทั้งรถ
บรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ และรถบรรทุก
เครื่องสูบน้ำระยะไกล เพื่อให้
ประชาชนมีน้ำอุปโภคบริโภคอย่าง
เพียงพอ

สร้างการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาภัยแล้งอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะข้อมูล
สถานการณ์น้ำ แผนการจัดสรรน้ำ มาตรการบริหารจัดการน้ำของภาครัฐ
ควบคู่กับการรณรงค์ให้ประชาชนใช้น้ำอย่างประหยัด เกษตรกรปรับวิถีการ
ทำเกษตรที่ใช้น้ำน้อย เพื่อลดผลกระทบจากวิกฤตขาดแคลนน้ำ

บูรณาการแก้ไขปัญหา-ช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง

จัดตั้งศูนย์กลางประสานการแก้ไขปัญห
ภัยแล้งในทุกระดับ ทั้งระดับท้องถิ่น อำเภอ
และจังหวัด ทำหน้าที่เชื่อมโยงการจัดการปัญหา
ภัยแล้ง พร้อมแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ และ
มอบหมายภารกิจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
อย่างชัดเจน

กำหนดมาตรการดูแลความปลอดภัยด้านชีวิต
และทรัพย์สิน ทั้งการป้องกันปัญหาอาชญากรรม อาทิ
การลักขโมยเครื่องสูบน้ำและเครื่องมือทางการเกษตร
การป้องกันโรคระบาดและดูแลสุขภาพอนามัยในช่วง
ฤดูร้อน เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาซ้ำเติมความเดือดร้อน
ของประชาชน

กำหนดกติกาการใช้น้ำ โดยจัดทำ
ประชาคมหมู่บ้านวางแผนจัดสรรน้ำ
อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง รวมถึงสนธิกำลัง
ฝ่ายปกครองและหน่วยทหารในพื้นที่
สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการ
บริหารจัดการน้ำแก่ประชาชน
ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อมิให้เกิด
ปัญหาการแย่งน้ำ

จัดสรรน้ำแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง
โดยให้ความสำคัญกับน้ำอุปโภคบริโภค
เป็นหลัก ด้วยการขุดลอกและปรับปรุง
แหล่งน้ำ ขุดเจาะและเป่าล้างบ่อบาด ระดม
รถบรรทุกเครื่องสูบน้ำระยะไกลสูบน้ำดิบ
จากแหล่งน้ำต่างๆ ไปเทย้งบึงน้ำกลางประจำ
หมู่บ้านและแหล่งน้ำสำหรับผลิตน้ำประปา
รวมถึงประสานจัดทำฝนหลวงในช่วงที่
สภาพอากาศเอื้ออำนวย

ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)
ได้บูรณาการทุกภาคส่วนวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ พร้อม
วางแผนจัดสรรน้ำจากทุกแหล่งน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้ทุกครัวเรือน
มีน้ำอุปโภคเพียงพอตลอดช่วงฤดูแล้ง และประเทศไทยผ่านพ้นวิกฤตภัยแล้ง
อย่างยั่งยืน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ฝ่ายประชาสัมพันธ์

3/12 ถนนอุทงนอก แขวง / เขตคูสิต กรุงเทพฯ 10300 โทรศัพท์ / โทรสาร : 0-2243-0674 0-2243-2200

